

komparacija in umetniška intuicija stopnjevati do popolnosti. Ni važen le čut za kritično presojo, ki je lahko pravilen v sodbah, važno je, da mora imeti sodba svojo upravičenost v materialnem dokazu, ki izvira iz zgoraj naštetih nujnosti. Kritik, ki ima le kritičen čut, se mi zdi kot slepec, ki le od daleč čuti, ali sije solnce ali ne. «Ein nach fremden Massstäben an einem Kunstwerk richtender Kritikus ist ein verdorbener Tischlergesell» (Grabbe). Kritik mora biti duševno visoko razvit, da se more obdržati nad povprečnim šablonskim poročanjem. Prepričani moramo biti, da ima tudi kritika možnost, dvigniti gledališče ali ga pa uničiti, in da za slabo gledališče ni krivda zgolj v njem samem, ampak tudi v kritiki. Ne samo z oceno, ki ima pri nas že tradicionalno šablonsko obliko, ampak z ostro opredelitvijo in presojo more kritik ujeti prave vrednote in moči igralcev in jih pravilno usmeriti.

Naša gledališka kritika je v glavnem nestrokovna in plehko literarna. Znak kritikov je na eni strani tradicionalno malo-meščansko kramljanje in moraliziranje, ki ima že do dna okorelo obliko svojega izražanja, na drugi strani pa je etično preten-denčno usmerjena v poudarjanje teh ali onih etičnih principov. Vsa ta kritika v glavnem ne govori o gledališču, o igri in gledaliških problemih, ampak o literarni vrednosti ali nevrednosti del.

Poleg znanja in zmožnosti si moramo ustvariti res gledališko kritiko, ki ne bo zgolj kronika, ampak tudi vitalno gibalo našega duševnega življenja.

S I L H U E T A

D R A G U T I N M. D O M J A N I Č

Fini profil silhete. —
Cvetje, kaj zdavna ne cvete.
Još se vu venčeke plete,
Koji već niš ne dišiju.
Samo se stiha drobiju
V molitveniku malom,
Pred onim mutnim zrcalom.

Ruke tak drobne i blede,
Sladke kak dah od rezede.
V davne su listale dane
Zlatom zarubljene strane.
Morti su plave se oči
Mesečne zmislike noći,
Tajne, kaj v srcu ostane.

Morti i vusta ta mala
V žarkoj molitvi su znala
S čudnog zadržtati smeha.
Kaj im je žal bilo greha?
— Kipci mučiju to sveti,
A mrtvi su v knjigi cveti
— I dama na silhueti.